

ภาคผนวก ข.

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 1293/2559

○ คำพิพากษา
(อุทธรณ์)

(ด. ๒๒)

คดีหมายเลขดำที่ อ. ๙๔๔/๒๕๕๖
คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๑๒๙๓/๒๕๕๙

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองสูงสุด

วันที่ ๒๓ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๙

นางสาว อ.

ระหว่าง

ผู้ฟ้องคดี

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑
(ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต ๑ เดิม) ที่ ๑
เลขที่การคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ๒
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ๓

ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่ง โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย (อุทธรณ์คำพิพากษา)

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษา ในคดีหมายเลขดำที่ ๓๑๑/๒๕๕๓ หมายเลขแดงที่ ๑๖๖/๒๕๕๖ ของศาลปกครองชั้นต้น (ศาลปกครองเชียงใหม่)

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งครูวิทยฐานะชำนาญการ โรงเรียนห้วยสักวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต ๑ เดิม) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ฟ้องคดีนอกจากทำหน้าที่สอนหนังสือแล้วยังได้รับมอบหมายจาก

/ผู้อำนวยการ...

ผู้อำนวยการโรงเรียนให้ทำหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่การเงินของโรงเรียนอีกหน้าที่หนึ่งตามคำสั่งโรงเรียนห้วยสักวิทยาคม ที่ ๐๖๙/๒๕๔๗ เรื่อง แต่งตั้งบุคลากรทำหน้าที่ผู้บริหารฝ่ายในสถานศึกษา ลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๔๗ ซึ่งในด้านการบริหารงานฝ่ายแผนงานและพัฒนานั้น ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบงานประกันอุบัติเหตุ และเป็นผู้มีรายชื่อขอเปิดบัญชีออมทรัพย์ ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) สาขาซอยห้าแยกพ่อขุนเม็งราย ชื่อบัญชีโรงเรียนห้วยสักวิทยาคม โดยมีคณะกรรมการ ๓ คน รวมผู้ฟ้องคดี ซึ่งในการเบิกจ่ายเงินให้คณะกรรมการลงลายมือชื่อ ๒ ใน ๓ คน ต่อมา เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๔๘ ผู้ฟ้องคดีได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการโรงเรียนให้ไปเบิกถอนเงินของโรงเรียนที่ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) สาขาซอยห้าแยกพ่อขุนเม็งราย เพื่อใช้เป็นเงินสำรองในการเดินทางไปดูงานของคณะครูโรงเรียนห้วยสักวิทยาคม ผู้ฟ้องคดีเดินทางไปเบิกเงินเพียงคนเดียว โดยใช้รถยนต์ส่วนตัว หมายเลขทะเบียน กข-๕๕๓ เชียงราย หลังจากเบิกเงินแล้วได้เดินทางกลับโรงเรียนโดยขับรถยนต์มาตามถนนสายเชียงราย-เทิง เมื่อมาถึงบ้านหัวดอยซึ่งเป็นถนนสองช่องจราจร ผู้ฟ้องคดีขับรถยนต์ด้วยความเร็วประมาณหกสิบกิโลเมตรต่อชั่วโมง โดยขีดขอบทางด้านซ้ายมือของผู้ฟ้องคดี เมื่อถึงจุดเกิดเหตุได้มีเด็กหญิงอายุ ๗ ปี ยืนอยู่กึ่งกลางถนนในลักษณะที่เพิ่งจะเดินข้ามถนนจากขอบทางด้านซ้ายเพื่อไปขอบทางด้านขวา (ฝั่งตรงข้าม) แต่ขณะนั้นมีรถจักรยานยนต์วิ่งสวนมาในทิศทางตรงข้ามกับรถยนต์ของผู้ฟ้องคดี จึงทำให้เด็กหญิงวิ่งย้อนกลับมาที่ขอบทางด้านซ้ายเหมือนเดิม ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถหยุดรถได้ทัน และเฉี่ยวชนเด็กหญิงนั้น ผู้ฟ้องคดีได้หยุดรถให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น และพลเมืองดีได้นำเด็กหญิงส่งโรงพยาบาล แต่ได้ถึงแก่ความตายในเวลาต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้ช่วยเหลือจัดการงานศพจนแล้วเสร็จและได้เยียวยาเบื้องต้นให้แก่ญาติผู้ตายเป็นเงินจำนวน ๙,๕๓๐ บาท แต่ต่อมาผู้ฟ้องคดีกับมารดาของเด็กหญิงผู้ตายไม่สามารถตกลงค่าสินไหมทดแทนได้ เป็นเหตุให้มารดาของเด็กหญิงผู้ตายฟ้องผู้ฟ้องคดีเป็นคดีแพ่งเรียกค่าสินไหมทดแทนเป็นเงินจำนวน ๓๘๕,๒๗๕ บาท และผู้ฟ้องคดีถูกดำเนินคดีอาญาควบคู่กันไป โดยทั้งคดีแพ่งและคดีอาญาผู้ฟ้องคดีได้จ้างทนายความต่อสู้คดีโดยลำพัง ทั้งที่เป็นเรื่องเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการในส่วนคดีอาญาศาลจังหวัดเชียงรายในคดีหมายเลขดำที่ ๑๙๐๔/๒๕๔๘ หมายเลขแดงที่ ๓๕๕๕/๒๕๔๘ มีคำพิพากษาจำคุกผู้ฟ้องคดีเป็นเวลา ๒ ปี หลังจากนั้น เพื่อประโยชน์ในทางการต่อสู้คดี ผู้ฟ้องคดีได้ตกลงชดใช้ค่าสินไหมทดแทนกับมารดาของเด็กหญิงผู้เสียชีวิต เป็นเงินจำนวน ๒๕๐,๐๐๐ บาท ซึ่งมารดาของเด็กหญิงผู้เสียชีวิตได้ยื่นคำร้อง

ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๙ ต่อศาล โดยแจ้งว่าไม่ตั้งใจที่จะดำเนินคดีทั้งทางแพ่งและทางอาญา โดยในส่วนของศาลอาญาคดีถึงที่สุดโดยศาลอุทธรณ์ภาค ๕ มีคำพิพากษาให้รอการลงโทษจำคุกไว้มีกำหนด ๒ ปี ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าเรื่องดังกล่าวเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ หน่วยงานต้นสังกัดของผู้ฟ้องคดีต้องรับผิดชอบ จึงได้ยื่นคำร้องลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ฟ้องคดี ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดชอบขึ้นพิจารณา ผลการพิจารณาเห็นว่าควรชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้ผู้ฟ้องคดีเป็นเงินจำนวน ๑๕๐,๐๐๐ บาท แต่กรมบัญชีกลางพิจารณาแล้วเห็นว่าการกระทำของผู้ฟ้องคดีเป็นการประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่จำเป็นต้องชดใช้เงินคืนให้แก่ผู้ฟ้องคดี ตามหนังสือ ที่ ศธ ๐๔๐๐๙/๗๙๔ ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๒ และหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๑๐.๕/๐๖๗๐๘ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๒ โดยผู้ฟ้องคดีได้รับทราบเมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๒ แล้วยื่นอุทธรณ์ต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ตามหนังสือลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการพิจารณาแล้วได้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี ตามหนังสือ ที่ ศธ ๐๔๐๔๓/๖๐๕๗ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๓ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นอันเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายนั้นเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ แต่ผู้ฟ้องคดีต้องต่อสู้คดีโดยลำพัง โดยหน่วยงานของรัฐไม่ได้ดูแลหรือให้คำแนะนำแต่อย่างใด จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ที่ไม่ยอมชดใช้เงินจำนวน ๒๕๐,๐๐๐ บาท คืนให้แก่ผู้ฟ้องคดี และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ชดใช้เงินจำนวนดังกล่าวหรือตามที่ศาลเห็นสมควรคืนให้แก่ผู้ฟ้องคดี

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ให้การว่า เมื่อได้รับคำขอใช้สิทธิไล่เบียดจากผู้ฟ้องคดีแล้ว ได้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดชอบตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ที่ ๖๒๘/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๐ ซึ่งต่อมา ได้รายงานผลการสอบสวนข้อเท็จจริงทางละเมิด เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๑ โดยมีความเห็นให้หน่วยงานของรัฐชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากการใช้สิทธิไล่เบียดให้กับผู้ฟ้องคดีจำนวน ๑๕๐,๐๐๐ บาท แต่จำนวนดังกล่าวเกินหลักเกณฑ์ตามประกาศกระทรวงการคลัง กำหนดควรขอความตกลงกับกระทรวงการคลัง ตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่องหลักเกณฑ์การชดใช้ค่าสินไหมทดแทนกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก

ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๔ ข้อ ๘ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีความเห็นฟ้องด้วยกับ คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด จึงได้ทำหนังสือขอความตกลง จำนวนเงินชดใช้ค่าสินไหมทดแทนต่อกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ตามหนังสือ ที่ ศธ ๐๔๐๐๘/๒๖๑ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ กรมบัญชีกลางแจ้งผลการพิจารณาความรับผิดชอบ ทางละเมิด ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๑๐.๕/๐๖๗๐๘ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๒ โดยมีความเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีกระทำผิดด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เสียหายเต็มจำนวนเป็นเงิน ๒๕๐,๐๐๐ บาท ตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๘ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่ต้องชดใช้เงินคืนให้แก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงมีหนังสือ ที่ ศธ ๐๔๐๔๓/๒๒๖๕ ลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๒ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ผู้ฟ้องคดีได้อุทธรณ์คำสั่งที่ไม่ชดใช้ ค่าสินไหมทดแทนคืนตามหนังสือลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้พิจารณาอุทธรณ์คำสั่งและรายงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการพิจารณาอุทธรณ์ ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีหนังสือ ที่ ศธ ๐๔๐๐๘/๗๔ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๓ โดยมีความเห็นฟ้องด้วยกับกรมบัญชีกลางที่เห็นว่าผู้ฟ้องคดีขับรถด้วยความเร็วสูง และขับรถชนตัดขอบทางด้านซ้ายมือเมื่อเห็นเด็กหญิงยืนอยู่บนไหล่ทางด้านซ้ายมือ เพื่อจะข้ามถนน ในภาวะเช่นนั้นผู้ฟ้องคดีควรใช้ความระมัดระวังโดยขับรถให้ช้าลง ให้สัญญาณไฟ สัญญาณแตรเตือน และควรพิจารณาเลี้ยวไปทางขวา เว้นระยะห่างจากขอบถนนด้านซ้ายมือ เพิ่มขึ้นเพื่อหลีกเลี่ยงการเฉี่ยวชน จากการสอบปากคำผู้ขับขี่จักรยานยนต์ซึ่งอยู่ในที่เกิดเหตุ ระยะไม่เกิน ๑๐ เมตร ในขณะเกิดเหตุ ได้ให้การว่าไม่ได้ยินเสียงแตรเตือนและไม่มีร่องรอย การห้ามล้อ พฤติการณ์เชื่อได้ว่าผู้ฟ้องคดีกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ซึ่งข้อเท็จจริงได้จากการสอบสวนทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ และข้อเท็จจริงจากคำพิพากษา ของศาลในคดีอาญาเป็นที่น่าเชื่อถือ แม้ผู้ฟ้องคดีจะอ้างว่าขับรถเร็วประมาณ ๖๐ กิโลเมตร ต่อชั่วโมง ชับตัดขอบทางด้านซ้าย เห็นเด็กหญิงผู้ตายยืนอยู่กึ่งกลางถนนในลักษณะเพิ่งจะข้ามถนนจากขอบทางด้านซ้ายไปขอบทางด้านขวา แต่เนื่องจากมีรถจักรยานยนต์วิ่งสวนมา ในทิศทางตรงกันข้ามกับรถยนต์ และไม่ทราบด้วยเหตุใดผู้ตายได้วิ่งย้อนกลับมาทางด้านซ้าย เหมือนเดิมแล้วพลิกตัวหันด้านหลังให้รถ ย่อตัวลงอย่างรวดเร็ว ผู้ฟ้องคดีได้หักพวงมาลัย ไปทางขวาจนสุดพวงมาลัยแต่ก็ไม่พ้น ไม่สามารถหยุดรถได้ทันและเฉี่ยวชนผู้ตาย เป็นเพียง ข้อแก้ตัวของผู้ฟ้องคดี ไม่มีพยานยืนยันเช่นนั้น แต่จากความเห็นในคำพิพากษา หากผู้ตายวิ่ง

จากขอบถนนไปกึ่งกลางถนนแล้ววิ่งกลับมา ผู้ตายจะต้องถูกชนตรงกึ่งกลางของช่องทางเดินของรถผู้ฟ้องคดี และตัวผู้ตายจะต้องถูกชนทางด้านซ้ายมือ แต่ตามบาดแผลผู้ตายถูกชนทางด้านขวา รองเท้าที่พบหันไปทางถนน ร่องรอยการชนที่รถยนต์ของผู้ฟ้องคดีพบด้านซ้ายของรถยนต์ พฤติการณ์ดังกล่าวจึงเชื่อได้ว่าผู้ฟ้องคดีประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องชดใช้เงินคืนให้แก่ผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการพิจารณาเห็นชอบ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ดำเนินการถูกต้องตามระเบียบขั้นตอนของกฎหมายและได้ใช้ดุลพินิจโดยชอบแล้ว แม้การพิจารณาของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองในครั้งแรกจะมีความเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีมิได้ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ควรได้รับการชดใช้เงินคืน แต่เมื่อรับฟังเหตุผลจากการพิจารณาของกรมบัญชีกลางแล้ว จึงมีความเห็นฟ้องด้วยว่า ผู้ฟ้องคดีประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องชดใช้เงินคืนให้ผู้ฟ้องคดี

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้การว่า กรณีผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่า ความเสียหายที่เกิดขึ้นเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ผู้ฟ้องคดีได้ต่อสู้คดีอาญาและคดีแพ่งโดยลำพังตนเอง หน่วยงานของรัฐไม่ได้ดูแลหรือให้คำแนะนำผู้ฟ้องคดีเลย นั้น กรณีทายาทของผู้ตายฟ้องศาลเป็นคดีแพ่งเรียกค่าสินไหมทดแทนจากผู้ฟ้องคดีเป็นคดีหมายเลขดำที่ ๓๘๑/๒๕๔๘ ของศาลจังหวัดเชียงราย ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้เข้ามาเป็นจำเลยร่วม โดยมอบหมายให้พนักงานอัยการจังหวัดเชียงรายเป็นทนายความแก้ต่างคดีให้ ส่วนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นผู้ประสานคดี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ทำคำให้การสรุปความว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาให้ไปเบิกถอนเงินของโรงเรียนจากธนาคาร เมื่อเบิกถอนเงินเสร็จแล้วได้นำเงินกลับไปยังโรงเรียนแล้วเกิดอุบัติเหตุ ถือว่าได้เดินทางไปปฏิบัติราชการ การกระทำละเมิดของผู้ฟ้องคดีเป็นการละเมิดในหน้าที่ราชการ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ให้การปฏิเสธฟ้องของโจทก์สรุปความว่า ผู้ฟ้องคดีและผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่ได้ประมาท จึงไม่ต้องรับผิดชอบตามคำฟ้องของโจทก์ ปราบฎตามคำให้การของจำเลยร่วม ลงวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๔๘ เห็นได้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสาม ได้ดูแลให้การช่วยเหลือตามหน้าที่ที่พระราชบัญญัติความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ กำหนดครบถ้วนแล้ว แต่การอนุญาตให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เข้าเป็นจำเลยแทนผู้ฟ้องคดีในคดีแพ่งดังกล่าวได้หรือไม่ นั้น เป็นดุลพินิจของศาลจังหวัดเชียงรายที่พิจารณาคดีดังกล่าว สำหรับคดีอาญาผู้ฟ้องคดีขับรถชนผู้เสียชีวิตอื่นจนเป็นเหตุให้ถึงแก่ความตายโดยประมาท ผู้ฟ้องคดีจำต้องรับผิดชอบในทางอาญา

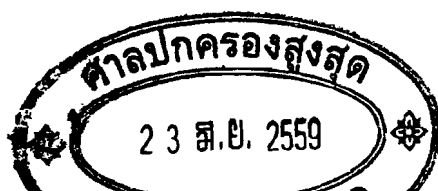
เป็นการส่วนตัว ไม่มีกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการกำหนดให้ส่วนราชการหรือหน่วยงาน จัดหาหนายความเพื่อว่าต่างหรือแก้ต่างคดีให้แก่ข้าราชการที่ต้องหาหรือเป็นจำเลยในคดีอาญา ดังกล่าว ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีมีคำขอให้ศาลพิพากษาเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ที่ไม่ยอมชดใช้เงินจำนวน ๒๕๐,๐๐๐ บาท คืนให้แก่ผู้ฟ้องคดี ตามหนังสือ ที่ ศธ ๐๔๐๐๘/๗๙๔ ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๒ และขอให้ศาลพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ชดใช้เงินให้แก่ ผู้ฟ้องคดีจำนวน ๒๕๐,๐๐๐ บาท หรือตามที่ศาลเห็นสมควร นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เป็นส่วนราชการ มีฐานะเทียบเท่ากรม โดยมีผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เป็นหัวหน้าส่วนราชการตามพระราชบัญญัติ บริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๑๐ (๔) และมาตรา ๒๘ และกรณี การพิจารณาเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ดังกล่าว กฎหมายกำหนดให้ หัวหน้าส่วนราชการ หรือผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และหรือผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เป็นผู้ที่มีอำนาจแต่งตั้ง คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พร้อมทั้งมีอำนาจ ในการพิจารณาวินิจฉัยสั่งการ ทั้งนี้ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ข้อ ๘ ข้อ ๑๗ ข้อ ๑๘ ข้อ ๓๐ และข้อ ๓๘ กรณีที่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำร้องขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ชดใช้ค่าสินไหม ทดแทนเป็นเงิน จำนวน ๒๕๐,๐๐๐ บาท คืนให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีส่วนเกี่ยวข้องกับด้วยโดยเป็นแต่เพียงแจ้งหนังสือของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ตามขั้นตอนของระเบียบทางราชการเท่านั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มิได้เป็นผู้ใช้อำนาจการพิจารณา วินิจฉัยสั่งการ หรือมิได้เป็นผู้รับมอบอำนาจให้มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยสั่งการ ในกรณีดังกล่าว ทั้งนี้ได้มีหนังสือปฏิเสธการจ่ายเงินค่าสินไหมทดแทนคืนให้แก่ผู้ฟ้องคดี อันจะถือว่ามีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครองตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการ ทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ แต่ประการใด

ผู้ฟ้องคดีไม่ประสงค์จะคัดค้านคำให้การของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ แต่ประสงค์ให้ศาลพิจารณาคดีต่อไป

ผู้ฟ้องคดีคัดค้านคำให้การของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ว่า ผู้ฟ้องคดีได้ถูกดำเนินคดีแพ่ง และคดีอาญาโดยลำพัง ต้องจ้างหนายความแก้ต่างทั้งดำเนินคดีแพ่งและคดีอาญา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้เข้ามาในคดีภายหลังเพราะถูกศาลจังหวัดเชียงใหม่หมายเรียกให้เข้ามาในคดี

โดยเห็นได้จากในคดีแพ่งหลังจากผู้เสียหายได้ฟ้องผู้ฟ้องคดีเป็นคดีแพ่งตามคดีหมายเลขดำที่ ๓๘๑/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๔๘ แล้ว และผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำให้การแก้ฟ้องแล้ว แต่ต่อมาผู้ฟ้องคดีทราบว่า มีพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๘ คู่คุ้มครองข้าราชการที่ปฏิบัติหน้าที่แล้วเกิดความเสียหายแก่บุคคลภายนอก ผู้ฟ้องคดีจึงได้ยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดเชียงรายตามคำร้องลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ เพื่อให้ศาลจังหวัดเชียงรายทราบว่าคดีนี้ต้องฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐ มิใช่ฟ้องผู้ฟ้องคดี ศาลจังหวัดเชียงรายจึงได้หมายเรียกลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๘ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เพื่อให้เป็นจำเลยร่วม กรณีดังกล่าวจึงมิใช่เป็นเรื่องที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้เข้ามาเป็นจำเลยเพื่อดูแลผู้ฟ้องคดี แต่เข้ามาในคดีเพราะถูกศาลมีหมายเรียกให้เข้ามาในคดี ซึ่งเมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ยอมรับแล้วว่าผู้ฟ้องคดีได้กระทำละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ต้องประสานให้พนักงานอัยการแถลงต่อศาลเพื่อให้ผู้ฟ้องคดีมีโอกาสพ้นจากการเป็นคู่ความในคดีและขอให้พนักงานอัยการช่วยเหลือทางคดีแก่เจ้าหน้าที่ในระหว่างนั้นด้วย ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๘ ข้อ ๓๗

ในส่วนของคดีอาญา เมื่อกรณีนี้เหตุที่เกิดขึ้นมิใช่เรื่องส่วนตัว แต่เป็นเหตุสืบเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ฟ้องคดี หน่วยงานต้นสังกัดของผู้ฟ้องคดีต้องประสานให้ผู้ฟ้องคดีได้รับการช่วยเหลือทั้งในชั้นพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ และศาล ตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการช่วยเหลือข้าราชการหรือลูกจ้างของทางราชการที่ต้องหาคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๒๘ ซึ่งข้อ ๔ และข้อ ๕ ของระเบียบดังกล่าว ได้กำหนดว่า ข้อ ๔ ผู้ที่อยู่ในข่ายได้รับความช่วยเหลือจากทางราชการจะต้องเป็นข้าราชการหรือลูกจ้างที่ถูกกล่าวหาหรือถูกฟ้องคดีอาญาเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการให้แก่ราชการเจ้าสังกัด และหัวหน้าส่วนราชการเจ้าสังกัดได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การกระทำที่ถูกกล่าวหาหรือถูกฟ้องคดีนั้นเป็นการปฏิบัติราชการตามหน้าที่โดยชอบด้วยกฎหมาย หรือระเบียบของทางราชการ และราชการมิได้เป็นผู้กล่าวหาหรือฟ้องคดีนั้นเอง ข้อ ๕ ผู้มีสิทธิได้รับการช่วยเหลือตามข้อ ๔ ให้ได้รับความช่วยเหลือทั้งในชั้นพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ และศาล แต่สำหรับการได้รับความช่วยเหลือในชั้นศาลให้ได้รับความช่วยเหลือเฉพาะคดีที่มีใช้พนักงานอัยการเป็นโจทก์เท่านั้น โดยผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการครู มีหน้าที่หลักในการสอนหนังสือ จึงไม่ทราบระเบียบกฎหมายเหล่านี้มาก่อน

/และยังต้อง...

และยังต้องต่อสู้คดีโดยลำพังไม่มีผู้ใดแนะนำถึงขั้นตอนวิธีการในเรื่องที่เกิดขึ้น มีเพียงบอกให้รับผิดชอบเพื่อให้จบเรื่อง และการที่ศาลจังหวัดเชียงรายถอนฟ้องคดีแพ่งและศาลอุทธรณ์รอกการลงโทษในคดีอาญา เป็นเพราะผู้ฟ้องคดีจ่ายเงินค่าสินไหมทดแทนให้แก่ญาติผู้เสียหายในจำนวนที่พอใจ มิใช่เพราะการช่วยเหลือของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เหตุใดหน่วยงานของรัฐจึงไม่เยียวยาโดยคืนเงินให้ทั้งหมดหรือบางส่วนให้แก่ผู้ฟ้องคดีเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนที่ผู้ฟ้องคดีต้องตกเป็นผู้มีหนี้สินบ้าง ผู้ฟ้องคดีเสียค่าใช้จ่ายไปทั้งสิ้นประมาณ ๔๔๐,๐๐๐ บาท ค่าใช้จ่ายมีดังนี้ ค่าใช้จ่ายทนายความคนที่ ๑ ทำคดีอาญาและคดีแพ่งในราคา ๖๐,๐๐๐ บาท แต่ขณะนั้นผู้ฟ้องคดีมีเงิน ๑๕,๐๐๐ บาท นำเงินไปให้ทนายความคนที่ ๑ เท่าที่มีก่อนแล้วจะทยอยให้อีกจนครบ แต่ทนายความคนที่ ๑ รับเงินไปแล้วไม่ทำคดีอาญาและคดีแพ่ง เพราะต้องการได้เงินให้ครบก่อนและไม่ให้ผู้ฟ้องคดีไปดูแลศพของเด็กหญิงผู้เสียชีวิต ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าไม่เหมาะสมจึงเปลี่ยนเป็นทนายความที่อยู่กรุงเทพ โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการทำคดี แต่เสียค่าเครื่องบิน ค่าที่พัก และค่าอาหาร ในการเปลี่ยนทนายความผู้ฟ้องคดีได้จ่ายเงินให้แก่ทนายคนที่ ๑ เป็นจำนวนเงิน ๕,๐๐๐ บาท ทนายความคนที่ ๒ นี้ มาขึ้นศาล ๘ ครั้ง เสียค่าเครื่องบิน ครั้งละ ๖,๐๐๐ บาท แต่ครั้งที่ขึ้นศาล ผู้ฟ้องคดีจะเกิดความเครียด เพราะทนายความจะเดินทางมาด้วยเครื่องบิน เวลาประมาณ ๘ นาฬิกา ขึ้นศาลเวลา ๙ นาฬิกา แต่แต่ละครั้ง ผู้ฟ้องคดีต้องจ้างคนไปรับส่งทนายคนที่ ๒ และจ่ายค่าอาหารพร้อมกับที่พัก ครั้งละ ๕,๐๐๐ บาท เพราะผู้ฟ้องคดีไม่สามารถขั้บรถยนต์ได้อีก ตั้งแต่วันที่เกิดอุบัติเหตุผู้ฟ้องคดีเกิดความกลัวการขั้บรถยนต์ ไม่กล้าขั้บอีกเลยเป็นเวลา ๕ ปี จ้างคนไปรับส่งพยาน ครั้งละ ๔,๐๐๐ บาท จำนวน ๔ ครั้ง เพื่อไปขึ้นศาลและไปสถานีตำรวจ ผู้ฟ้องคดีเองไปขึ้นศาลและสถานีตำรวจแต่ละครั้งก็ต้องจ้างคนไปส่ง เมื่อศาลชั้นต้นตัดสินจำคุก ๒ ปี ผู้ฟ้องคดีถูกตำรวจใส่กุญแจมือและนำไปขังในห้องขังในศาล ญาติของผู้ฟ้องคดีจะใช้ตำแหน่งของผู้ฟ้องคดีประกันตัว แต่เจ้าพนักงานศาลกล่าวว่าเรื่องจะช้าอาจจะต้องไปรอในคุก จึงแนะนำให้ใช้หลักทรัพย์ดีกว่า น้องสาวของผู้ฟ้องคดีจึงนำเอาพันธบัตรของธนาคารออมสินในราคา ๒๐๐,๐๐๐ บาท นำมาเป็นหลักประกันแทน ซึ่งในวันนั้นมีนิติกรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงรายเขต ๑ ไปร่วมฟังผลการตัดสินถึงสองคน แต่ก็ไม่สามารถช่วยอะไรได้ หลังจากนั้น ผู้ฟ้องคดีได้เปลี่ยนทนายเป็นคนที่ ๓ เพื่อเขียนคำอุทธรณ์ ผู้ฟ้องคดีเสียค่าใช้จ่ายเป็นเงิน ๑๕,๐๐๐ บาท ค่าใช้จ่ายในการเยียวยาเบื้องต้น ๙,๕๓๐ บาท ค่าโทรศัพท์ปรึกษาผู้รู้กฎหมาย

ส่วนประเด็นที่ว่า ผู้ฟ้องคดีประมาณเลนเล่ออย่างร้ายแรงหรือไม่นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ยอมรับว่าผู้ฟ้องคดีขับรถด้วยความเร็วประมาณ ๕๐ ถึง ๖๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง เหตุที่เกิดขึ้นไม่ได้เกิดจากความประมาทของผู้ฟ้องคดี แต่เกิดจากเหตุสุดวิสัย กรณีดังกล่าวจึงเป็นการยอมรับว่าผู้ฟ้องคดีมิได้กระทำโดยประมาท ส่วนที่กระทรวงการคลังนำเอาผลคดีอาญามารับฟังว่าผู้ฟ้องคดีประมาณเลนเล่ออย่างร้ายแรงนั้น เป็นเรื่องที่ไม่ถูกต้อง เพราะไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายใดที่ให้นำผลของคดีอาญามาใช้บังคับกับพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ประเด็นว่าผู้ฟ้องคดีประมาณเลนเล่ออย่างร้ายแรงหรือไม่นั้น จึงยังไม่ถึงที่สุด เพราะผู้ฟ้องคดีไม่มีโอกาสต่อสู้ในชั้นอุทธรณ์และฎีกา แต่เนื่องจากผู้ฟ้องคดีถูกศาลจังหวัดเชียงรายพิพากษาลงโทษจำคุกโดยไม่รอกการลงโทษ ผู้ฟ้องคดีประสงค์จะให้ศาลอุทธรณ์รอกการลงโทษ จึงมิได้ต่อสู้คดีในประเด็นว่าผู้ฟ้องคดีขับรถเร็ว อันเป็นการประมาณเลนเล่ออย่างร้ายแรงหรือไม่ ดังนั้น ประเด็นนี้จึงถือว่ายังไม่ถึงที่สุด ไม่อาจนำมารับฟังได้

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้การเพิ่มเติมว่า กรณีผู้ฟ้องคดีขับรถยนต์เฉี่ยวชนผู้อื่น เสียชีวิต อัยการจังหวัดเชียงรายได้ฟ้องผู้ฟ้องคดีต่อศาลจังหวัดเชียงราย ในข้อหาหรือฐานความผิดต่อชีวิตและความผิดต่อพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นคดีหมายเลขดำที่ ๑๙๐๔/๒๕๔๘ หมายเลขแดงที่ ๓๕๕๕/๒๕๔๘ ไม่ต้องตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการช่วยเหลือข้าราชการหรือลูกจ้างของทางราชการที่ต้องหา คดีอาญา พ.ศ. ๒๕๒๘ ข้อ ๔ และข้อ ๕ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อยู่ในข่ายที่จะได้รับความช่วยเหลือจากทางราชการตามระเบียบดังกล่าว

ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยในเบื้องต้นว่า ผู้ฟ้องคดีกระทำละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่หรือไม่ เห็นว่า ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งครู วิทยฐานะชำนาญการ โรงเรียนห้วยสักวิทยาคม นอกจากต้องปฏิบัติหน้าที่ครูสอนหนังสือเป็นหลักแล้ว ยังได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการโรงเรียนให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่การเงินของโรงเรียนอีกหน้าที่หนึ่งด้วย ตามคำสั่งโรงเรียนห้วยสักวิทยาคม ที่ ๐๖๙/๒๕๔๗ เรื่อง แต่งตั้งบุคลากรทำหน้าที่ผู้บริหารฝ่ายในสถานศึกษา ลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๔๗ โดยมีหน้าที่ต้องไปติดต่อบิวกเงินที่ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) สาขาซอยห้าแยกพ่อขุนเม็งราย เนื่องจากโรงเรียนเปิดบัญชีออมทรัพย์ไว้กับธนาคารฯ ประกอบกับ ผู้ฟ้องคดีเป็นกรรมการที่มีอำนาจลงลายมือชื่อเบิกจ่ายเงิน จึงถือว่าการเบิกเงินที่ธนาคารฯ เป็นการปฏิบัติหน้าที่

ของผู้ฟ้องคดีในฐานะเป็นเจ้าของหน้าที่การเงิน เมื่อการเดินทางไปกลับระหว่างโรงเรียนห้วยสักวิทยาคมและธนาคารฯ เป็นการกระทำในชั้นเริ่มต้นและต่อเนื่องไปจนถึงการปฏิบัติหน้าที่ราชการเสร็จสิ้นโดยไม่อาจแยกการเดินทางออกจากปฏิบัติหน้าที่ได้ จึงถือว่าการเดินทางของผู้ฟ้องคดีเพื่อไปเบิกเงินที่ธนาคารฯ เป็นการปฏิบัติหน้าที่ และเหตุที่ผู้ฟ้องคดีต้องใช้รถยนต์ส่วนตัวเป็นพาหนะเดินทางเพื่อเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว เป็นผลมาจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่สามารถจัดให้มีรถยนต์ราชการพร้อมพนักงานขับรถส่วนตัวไว้ประจำโรงเรียนที่ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่อยู่ได้ ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอกผู้เสียหายอันเนื่องมาจากการขับรถส่วนตัวเพื่อไปปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว จึงถือว่าผู้ฟ้องคดีได้กระทำละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่ต่อบุคคลภายนอก

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า ผู้ฟ้องคดีกระทำละเมิดต่อเด็กหญิงผู้ตายด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงหรือไม่ เห็นว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๖ บัญญัติว่า ในการพิจารณาคดีส่วนแพ่ง ศาลจะต้องถือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีส่วนอาญา ดังนั้น ข้อเท็จจริงในคดีนี้ย่อมพึงเป็นยุติตามคำพิพากษาคดีอาญาของศาลจังหวัดเชียงราย คดีหมายเลขแดงที่ ๓๕๕๕/๒๕๔๙ ซึ่งถึงที่สุดแล้วในชั้นอุทธรณ์ว่า ผู้ตายถูกชนตรงบริเวณศีรษะด้านขวา และร่องรอยการชนรถยนต์ของจำเลย (ผู้ฟ้องคดี) ที่พบอยู่ด้านซ้ายของรถยนต์ ทำให้พึงได้ว่าจำเลยขับรถชนผู้ตาย ตรงจุดใกล้กับเส้นที่บขอบทางด้านซ้ายในช่องทางเดินรถของจำเลย และหากผู้ตายวิ่งจากขอบถนนไปกึ่งกลางถนนแล้ววิ่งกลับมา ผู้ตายจะต้องถูกชนตรงกึ่งกลางของช่องทางเดินรถของจำเลยและตัวผู้ตายจะต้องถูกชนทางด้านซ้ายมือ แต่บาดแผลบนตัวผู้ตายพบว่าถูกชนทางด้านขวา นอกจากนี้ หากจำเลยใช้ความเร็ว ๕๐ ถึง ๖๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมงตามที่อ้างจริง จำเลยจะสามารถห้ามล้อหยุดรถได้หรือสามารถหักพวงมาลัยรถยนต์ออกทางขวาก็สามารถที่จะหลบผู้ตายได้ อีกทั้ง ในที่เกิดเหตุไม่ปรากฏร่องรอยการห้ามล้อแต่อย่างใด ศาลจังหวัดเชียงรายจึงพิพากษาว่า จำเลยกระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้เสียหายถึงแก่ความตาย อย่างไรก็ตาม เมื่อคำพิพากษาในคดีอาญาดังกล่าวมิได้ระบุว่าจำเลย (ผู้ฟ้องคดี) ขับขี่รถยนต์โดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงหรือไม่ ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยต่อไปจึงมีว่า ผู้ฟ้องคดีได้กระทำไปด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงหรือไม่ เห็นว่า การกระทำที่จะถือเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงนั้น หมายถึง การกระทำโดยมิได้เจตนาแต่เป็นการกระทำซึ่งบุคคลพึงคาดหมายได้ว่าอาจก่อให้เกิดความเสียหายขึ้นได้ และหากใช้ความระมัดระวังแม้เพียง

เล็กน้อยก็อาจป้องกันมิให้เกิดความเสียหายได้ แต่กลับมิได้ใช้ความระมัดระวังเช่นว่านั้นเลย เมื่อพิจารณาพฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีตามที่ปรากฏในคำพิพากษาส่วนคดีอาญาดังกล่าว ย่อมเห็นได้ว่าผู้ฟ้องคดีซึ่งขับรถยนต์มานาน หากขับรถมาด้วยความเร็ว ๕๐ ถึง ๖๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมงดังที่กล่าวอ้างจริง เมื่อถึงจุดเกิดเหตุที่ผู้ฟ้องคดีพบว่ามียุติภัยอายุ ๗ ปี ยืนอยู่กลางถนน ผู้ฟ้องคดีย่อมต้องใช้ความระมัดระวังโดยการชะลอความเร็วรถลง และด้วยความเร็วประมาณ ๖๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง ผู้ฟ้องคดีย่อมสามารถห้ามล้อหรือหักหลบมิให้เฉี่ยวชนผู้ตายได้ การที่ผู้ฟ้องคดีขับรถยนต์เฉี่ยวชนผู้ตายย่อมแสดงว่าผู้ฟ้องคดีมิได้ใช้ความระมัดระวังเลย ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีมิได้ใช้ความระมัดระวังตามวิสัยและพฤติการณ์ในลักษณะที่เบี่ยงเบนจากเกณฑ์มาตรฐานอย่างมากเช่นว่านี้ จึงเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายหรือไม่ เพียงใด คดีนี้เมื่อเหตุที่ผู้ฟ้องคดีกระทำละเมิดต่อผู้เสียหายสืบเนื่องมาจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่สามารถจัดให้มีรถยนต์ราชการพร้อมพนักงานขับรถยนต์ไว้ประจำโรงเรียนที่ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่ได้ ผู้ฟ้องคดีจึงต้องใช้รถยนต์ส่วนตัวเพื่อเป็นพาหนะเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่เบิกเงินที่ธนาคารฯ และต้องประสบเหตุละเมิดดังกล่าว หากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่บกพร่องต่อหน้าที่ดังกล่าว การกระทำละเมิดของผู้ฟ้องคดีเช่นว่านี้คงไม่เกิดขึ้น จึงสมควรหักส่วนความบกพร่องของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ออกร้อยละ ๕๐ ของค่าเสียหายทั้งหมด การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ออกคำสั่งปฏิเสธค่าขอของผู้ฟ้องคดีดังกล่าว โดยอ้างว่าผู้ฟ้องคดีกระทำละเมิดต่อผู้เสียหายโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงต้องรับผิดชอบเต็มจำนวนความเสียหายโดยมิได้หักส่วนแห่งความรับผิดชอบในส่วนนี้ออกจากความรับผิดชอบของผู้ฟ้องคดี จึงเป็นการใช้ดุลพินิจโดยไม่สอดคล้องกับบทกฎหมาย คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ดังกล่าว จึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ประเด็นที่สอง ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิได้รับชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ หรือไม่ เพียงใด เห็นว่า เมื่อผู้ฟ้องคดีได้ใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายจำนวน ๒๕๐,๐๐๐ บาท เมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๔๙ และผู้ฟ้องคดียื่นคำขอลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เพื่อขอให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจำนวนดังกล่าวคืนแก่ผู้ฟ้องคดี อันเป็นการใช้สิทธิไล่เบี้ยภายในอายุความเวลา ๑ ปี นับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้ใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เสียหาย โดยปรากฏข้อเท็จจริงว่า เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้รับคำขอดังกล่าวแล้ว ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดขึ้นพิจารณา ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓

มีความเห็นในเบื้องต้นว่าควรชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ฟ้องคดีจำนวน ๑๕๐,๐๐๐ บาท แต่กระทรวงการคลัง โดยกรมบัญชีกลาง พิจารณาแล้วมีความเห็นตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๑๐.๕/๐๖๗๐๘ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๒ โดยเห็นว่าการกระทำของผู้ฟ้องคดี เป็นการประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่จำเป็นต้องชดใช้เงินคืนให้แก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงแจ้งความเห็นดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดีทราบตามหนังสือ ที่ ศธ ๐๔๐๐๙/๗๙๔ ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๒ ย่อมแสดงว่าผู้ฟ้องคดีและผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ต่างรับข้อเท็จจริงว่า ค่าสินไหมทดแทนที่จะต้องชดใช้แก่ผู้เสียหายเป็นจำนวน ๒๕๐,๐๐๐ บาท เมื่อศาลได้วินิจฉัยแล้วว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีสิทธิเรียกค่าสินไหมทดแทนจากผู้ฟ้องคดีโดยจะต้องหักส่วน ที่เป็นความบกพร่องของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ออกร้อยละ ๕๐ ของค่าเสียหายทั้งหมด จึงเป็น ค่าสินไหมทดแทนในส่วนที่ผู้ฟ้องคดีจะต้องรับผิดชอบจำนวน ๑๒๕,๐๐๐ บาท ดังนั้น ผู้ฟ้องคดี จึงมีสิทธิเรียกให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้ผู้ฟ้องคดีจำนวน ๑๒๕,๐๐๐ บาท

ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ศธ ๐๔๐๐๙/๗๙๔ ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๒ ซึ่งแจ้งตามหนังสือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต ๑ ที่ ศธ ๐๔๐๔๓/๒๒๖๕ ลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ที่ปฏิเสธคำขอของผู้ฟ้องคดี ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๐ เฉพาะในส่วนที่ไม่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจำนวน ๒๕๐,๐๐๐ บาท ให้ผู้ฟ้องคดี และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้ผู้ฟ้องคดีจำนวน ๑๒๕,๐๐๐ บาท ภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่คำพิพากษาถึงที่สุด และให้คืนค่าธรรมเนียมศาลตามส่วน แห่งการชนะคดีแก่ผู้ฟ้องคดี

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ อุทธรณ์ว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่ได้จัดรถยนต์ราชการ พร้อมพนักงานขับรถยนต์ไว้ประจำโรงเรียนให้ผู้ฟ้องคดี เพื่อเป็นยานพาหนะไปปฏิบัติหน้าที่เบิกเงินธนาคาร ไม่ใช่สาเหตุโดยตรงหรือข้อบกพร่องอันเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดี ต้องประสบเหตุละเมิดดังกล่าว หากแต่ความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้นเกิดจากความประมาท ความไม่ชำนาญในการขับรถ และการตัดสินใจที่ผิดพลาดของผู้ฟ้องคดีเอง จึงเป็นการกระทำ โดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของผู้ฟ้องคดีเองโดยลำพัง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงไม่ต้องรับผิดชอบ และไม่หักส่วนความบกพร่องออกร้อยละ ๕๐ ของค่าเสียหายทั้งหมด ผู้ฟ้องคดีจึงต้องรับผิดชอบเต็มจำนวน ขอให้ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น ที่ให้เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ที่ปฏิเสธคำขอของผู้ฟ้องคดีเฉพาะในส่วนที่ไม่ชดใช้

ค่าสินไหมทดแทน จำนวน ๒๕๐,๐๐๐ บาท และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดี จำนวน ๑๒๕,๐๐๐ บาท

ผู้ฟ้องคดีแก้อุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ว่า ผู้ฟ้องคดีขับรถยนต์บนถนนสายเชียงใหม่ - เทิง เป็นเวลา ๑๒ ปีแล้ว จึงมีความชำนาญในเส้นทางเป็นอย่างดี แต่ผู้ปกครองปล่อยให้เด็กหญิงผู้เสียชีวิตเดินข้ามถนนสายเชียงใหม่ - เทิง ตามลำพังโดยไม่ดูแลอย่างใกล้ชิด ผู้ฟ้องคดีได้ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความวิริยะอุตสาหะมุ่งมั่นและเสียสละ เพื่อประโยชน์ของทางราชการและเด็กนักเรียน โดยไม่คำนึงถึงประโยชน์ส่วนตนแม้แต่น้อย ทั้งที่มีภาระหนี้สินจำนวนมาก ดังจะเห็นได้จากการที่ผู้ฟ้องคดีไปเบิกจ่ายเงินค่าสินไหมทดแทนอุบัติเหตุเพื่อเด็กนักเรียนทุกครั้งจากบริษัทคุ้มครองภัยและธนาคาร ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ถึง พ.ศ. ๒๕๔๘ ไม่เคยได้ใช้ยานพาหนะและน้ำมันเชื้อเพลิงของทางราชการรวมทั้งพนักงานขับรถของทางราชการแม้แต่ครั้งเดียว ผู้ฟ้องคดีได้ยอมรับผิดกรณีประมาททำให้เกิดอุบัติเหตุ และศาลอุทธรณ์ได้ตัดสินไปแล้ว ทั้งนี้เพื่อเป็นผลดีต่อรูปคดีได้บรรเทาเยียวยาแก่ผู้ได้รับความเดือดร้อนศาลปกครองชั้นต้นได้วินิจฉัยแล้วว่าผู้ฟ้องคดีได้กระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง แต่เนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่สามารถจัดให้มีรถยนต์ราชการ พร้อมทั้งพนักงานขับรถยนต์ไว้ประจำโรงเรียนที่ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่ได้ ผู้ฟ้องคดีได้ใช้รถยนต์ส่วนตัวเพื่อเป็นพาหนะในการเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่เบิกเงินจากธนาคารและต้องประสบเหตุละเมิดดังกล่าว หากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่บกพร่องในหน้าที่ดังกล่าวการกระทำละเมิดเช่นว่านี้ก็อาจจะไม่เกิด สมควรหักส่วนความบกพร่องของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ออกร้อยละ ๕๐ ของค่าเสียหายทั้งหมด การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีคำสั่งปฏิเสธคำขอของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวโดยอ้างว่า ผู้ฟ้องคดีประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงต้องรับผิดชอบจำนวนความเสียหายโดยมิได้หักส่วนแห่งความรับผิดชอบในส่วนนี้ออกจากความรับผิดชอบของผู้ฟ้องคดี จึงเป็นการใช้ดุลพินิจที่ไม่สอดคล้องกับกฎหมาย ขอให้ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษายืนตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

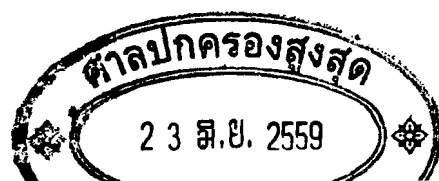
ศาลปกครองสูงสุดออกนั่งพิจารณาคดี โดยได้รับฟังสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวน และคำชี้แจงด้วยวาจาประกอบคำแถลงการณ์ของตุลาการผู้แถลงคดี

ศาลปกครองสูงสุดได้ตรวจพิจารณาเอกสารทั้งหมดในสำนวนคดี กฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องประกอบแล้ว

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งครูวิทยฐานะชำนาญการ โรงเรียนห้วยสักวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต ๑ เดิม) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากต้องปฏิบัติหน้าที่ครูสอนหนังสือเป็นหลักแล้ว ยังได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการโรงเรียนให้ปฏิบัติหน้าที่เจ้าหน้าที่การเงินของโรงเรียนอีกหน้าที่หนึ่งด้วย ตามคำสั่งโรงเรียนห้วยสักวิทยาคม ที่ ๐๖๗/๒๕๔๗ เรื่อง แต่งตั้งบุคลากรทำหน้าที่ผู้บริหารฝ่าย ในสถานศึกษา ลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๔๗ โดยมีหน้าที่ต้องไปติดต่อเบิกเงินที่ธนาคาร กสิกรไทย จำกัด (มหาชน) สาขาซอยห้าแยกพ่อขุนเม็งราย เนื่องจากโรงเรียนเปิดบัญชีออมทรัพย์ไว้กับธนาคารดังกล่าว ประกอบกับผู้ฟ้องคดีเป็นกรรมการที่มีอำนาจลงลายมือชื่อ เบิกจ่ายเงินด้วย โดยในวันเกิดเหตุวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๔๘ ผู้ฟ้องคดีได้รับมอบหมาย จากผู้อำนวยการโรงเรียนให้ไปเบิกถอนเงิน เพื่อใช้เป็นเงินสำรองในการเดินทางไปดูงาน ของคณะครูโรงเรียนห้วยสักวิทยาคม ผู้ฟ้องคดีเดินทางไปเบิกเงินเพียงคนเดียว โดยใช้รถยนต์ ส่วนตัว หมายเลขทะเบียน กข - ๕๕๓ เชียงราย เนื่องจากโรงเรียนไม่มีรถยนต์ราชการและผู้ปฏิบัติหน้าที่พนักงานขับรถราชการ เมื่อผู้ฟ้องคดีเบิกเงินเสร็จและเดินทางกลับโรงเรียน โดยขับรถยนต์มาตามถนนสายเชียงราย - เทิง ซึ่งเป็นถนนสองช่องทางจราจร เมื่อถึงบริเวณ เกิดเหตุที่บ้านหัวดอย ได้มีเด็กหญิงอายุ ๗ ปี ยืนอยู่กึ่งกลางถนน ในลักษณะที่เพิ่งจะเดินข้าม ถนนจากขอบทางด้านซ้ายเพื่อไปขอบทางด้านขวา (ฝั่งตรงข้าม) แต่ขณะนั้นมีรถจักรยานยนต์ วิ่งสวนมาในทิศทางตรงข้ามกับรถยนต์ของผู้ฟ้องคดี ทำให้เด็กหญิงวิ่งย้อนกลับมา ที่ขอบทางด้านซ้ายเหมือนเดิม เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถหยุดรถได้ทันและเฉี่ยวชนเด็กหญิง ผู้เสียหายดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงได้หยุดรถให้ความช่วยเหลือและพลเมืองดีได้นำเด็กหญิง ผู้เสียหายส่งโรงพยาบาล แต่ได้เสียชีวิตในเวลาต่อมา โดยผู้ฟ้องคดีได้ช่วยเหลือจัดการงานศพ จนแล้วเสร็จ พร้อมทั้งเยียวยาเบื้องต้นให้แก่ญาติผู้ตายเป็นเงินจำนวน ๙,๕๓๐ บาท ต่อมา ผู้ฟ้องคดีกับมารดาของเด็กหญิงผู้ตายไม่สามารถตกลงค่าสินไหมทดแทนได้ เป็นเหตุให้มารดา ของเด็กหญิงผู้ตายฟ้องผู้ฟ้องคดีเรียกค่าสินไหมทดแทนเป็นเงินจำนวน ๓๘๕,๒๗๕ บาท ต่อศาลจังหวัดเชียงราย เป็นคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๓๘๑/๒๕๔๘ นอกจากนั้น ผู้ฟ้องคดี ได้ถูกพนักงานอัยการเป็นโจทก์ฟ้องคดีอาญาต่อศาลจังหวัดเชียงราย เป็นคดีหมายเลขดำ ที่ ๑๙๐๔/๒๕๔๘ หมายเลขแดงที่ ๓๕๕๕/๒๕๔๘ โดยศาลรับฟังข้อเท็จจริงว่าจำเลย (ผู้ฟ้องคดี) ขับรถยนต์โดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้เสียหายถึงแก่ความตาย พิพากษาว่าจำเลยกระทำผิด ตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๔๓ (๔), ๑๕๗ และประมวล

กฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๑ ประกอบมาตรา ๙๐ ฐานกระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ลงโทษจำคุก ๒ ปี ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์ภาค ๕ เพื่อประโยชน์ในการต่อสู้คดีในชั้นอุทธรณ์ ผู้ฟ้องคดีดำเนินการให้บริษัทผู้รับประกันภัยรถยนต์ของผู้ฟ้องคดีจ่ายเงินค่าทดแทนให้จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท และผู้ฟ้องคดีตกลงจ่ายเงินค่าสินไหมทดแทนเพิ่มให้มารดาเด็กหญิงผู้ตายอีกจำนวน ๒๕๐,๐๐๐ บาท เป็นผลให้มารดาของเด็กผู้ตายไม่ตั้งใจที่จะดำเนินคดีทั้งทางแพ่งและทางอาญากับผู้ฟ้องคดีอีกต่อไปและยื่นคำร้องขอถอนฟ้องคดีแพ่ง ส่วนในคดีอาญาศาลอุทธรณ์ภาค ๕ ได้มีคำพิพากษาแก้คำพิพากษาของศาลจังหวัดเชียงราย เป็นให้รอการลงโทษจำคุกไว้ มีกำหนด ๒ ปี ทั้งนี้ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าเรื่องดังกล่าวเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ แต่ผู้ฟ้องคดีต้องว่าจ้างนายความต่อสู้คดีทั้งทางแพ่งและทางอาญาโดยลำพัง สมควรที่หน่วยงานต้นสังกัดของผู้ฟ้องคดีต้องรับผิดชอบจึงได้ยื่นคำร้องลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนที่ผู้ฟ้องคดีออกให้มารดาเด็กหญิงผู้ตายไปก่อนคืนให้ผู้ฟ้องคดีเป็นเงิน ๒๕๐,๐๐๐ บาท ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดชั้นพิจารณา ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีความเห็นในเบื้องต้นว่าควรชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้ผู้ฟ้องคดีเป็นเงินจำนวน ๑๕๐,๐๐๐ บาท แต่กระทรวงการคลัง โดยกรมบัญชีกลางพิจารณาแล้วมีความเห็นตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๑๐.๕/๐๖๗๐๘ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๒ โดยเห็นว่าการกระทำของผู้ฟ้องคดีเป็นการประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่จำเป็นต้องชดใช้เงินคืนให้ผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงแจ้งความเห็นดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดีทราบตามหนังสือ ที่ ศธ ๐๔๐๐๗/๗๙๔ ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๒ ผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือดังกล่าวเมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ได้ยื่นอุทธรณ์ต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ตามหนังสือ ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ พิจารณาแล้วมีคำสั่งให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีตามหนังสือ ที่ ศธ ๐๔๐๔๓/๖๐๕๗ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๓ ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยจึงยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ขอให้ศาลมีคำพิพากษาเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ดังกล่าว และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ชดใช้เงินจำนวน ๒๕๐,๐๐๐ บาท หรือตามที่ศาลเห็นสมควรแก่ผู้ฟ้องคดี ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีคำสั่งปฏิเสธคำขอของผู้ฟ้องคดีที่ขอให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในกรณีดังกล่าว โดยอ้างว่าผู้ฟ้องคดีกระทำละเมิดต่อผู้เสียหายโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ต้องรับผิดชอบจำนวนความเสียหายโดยมิได้หักส่วนความรับผิดชอบในส่วนที่เกี่ยวกับความบกพร่องของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ออกร้อยละ ๕๐ ของค่าเสียหายทั้งหมด

จึงเป็นการ...

จึงเป็นการใช้ดุลพินิจที่ไม่สอดคล้องกับบทกฎหมาย คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีจึงมีสิทธิเรียกให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้ผู้ฟ้องคดี จำนวน ๑๒๕,๐๐๐ บาท พิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ศธ ๐๔๐๐๘/๗๙๔ ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๒ ซึ่งแจ้งตามหนังสือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต ๑ ที่ ศธ ๐๔๐๔๓/๒๒๖๕ ลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ที่ปฏิเสธคำขอของผู้ฟ้องคดี ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๐ เฉพาะในส่วนที่ไม่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจำนวน ๒๕๐,๐๐๐ บาท ให้ผู้ฟ้องคดี และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้ผู้ฟ้องคดี จำนวน ๑๒๕,๐๐๐ บาท ภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่คำพิพากษาถึงที่สุด และให้คืนค่าธรรมเนียมศาลตามส่วนแห่งการชนะคดี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เห็นว่า ความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้นเกิดจากความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงและการตัดสินใจที่ผิดพลาดของผู้ฟ้องคดีเอง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงไม่ต้องรับผิดชอบและไม่อาจหักส่วนความบกพร่องของหน่วยงานออกร้อยละ ๕๐ ของค่าเสียหายทั้งหมดได้ จึงอุทธรณ์คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยว่า คำอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ที่คัดค้านคำพิพากษาศาลปกครองชั้นต้นมีเหตุผลที่ศาลรับไว้พิจารณาได้หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า คดีนี้ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีซึ่งนอกจากจะต้องปฏิบัติหน้าที่สอนหนังสือแล้วยังได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการโรงเรียนห้วยสักวิทยาคม ให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่การเงินของโรงเรียนอีกหน้าที่หนึ่งด้วย โดยในการปฏิบัติหน้าที่เจ้าหน้าที่การเงินของโรงเรียนดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีในฐานะที่เป็นกรรมการผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อเบิกจ่ายเงิน ต้องไปติดต่อเบิกเงินที่ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) สาขาย่อยห้าแยกพ่อนวมเมืองราย กรณีจึงถือว่าการขั้บรยยนต์ไปและกลับระหว่างโรงเรียนกับธนาคารของผู้ฟ้องคดีเพื่อเบิกเงิน เป็นการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีในฐานะเจ้าหน้าที่การเงิน ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอกผู้เสียหายอันเนื่องมาจากการขั้บรยยนต์เพื่อไปปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว จึงเป็นการกระทำละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่ต่อบุคคลภายนอก

คดีมีประเด็นที่จะต้องพิจารณาต่อไปว่า การกระทำของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงหรือไม่ เห็นว่า การกระทำ

/ที่จะถือว่า...

ที่จะถือว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง หมายถึง การกระทำโดยมิได้เจตนา แต่เป็นการกระทำซึ่งบุคคลพึงคาดหมายได้ว่าอาจก่อให้เกิดความเสียหายขึ้นได้ และหากใช้ความระมัดระวังแม้เพียงเล็กน้อยก็อาจป้องกันมิให้เกิดความเสียหายได้ แต่กลับมิได้ใช้ความระมัดระวังเช่นนั้นเลย ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จะมีคำสั่งปฏิเสธคำขอของผู้ฟ้องคดีที่ขอให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้ผู้ฟ้องคดีได้นั้น จะต้องปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีมีพฤติการณ์ชั้บรถด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงจนก่อให้เกิดความเสียหาย เมื่อพิจารณาจากพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องประกอบคำพิพากษาศาลในส่วนคดีอาญาแล้ว เห็นว่า ผู้ฟ้องคดีได้ชั้บรถยนต์เดินทางไปปฏิบัติหน้าที่ตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย โดยผู้ฟ้องคดีอ้างว่าชั้บรถยนต์ด้วยความเร็วประมาณ ๕๐ ถึง ๖๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง แม้ข้อเท็จจริงในคดีจะไม่ปรากฏว่ามีร่องรอยของการห้ามล้อที่จะรับฟังได้ว่าเป็นการกระชั้บรถที่ไม่สามารถหยุดรถได้ทันซึ่งจะเป็นเหตุสุดวิสัยก็ตาม แต่ไม่มีพยานหลักฐานอื่นชัดเจนพอที่จะรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีได้ชั้บรถยนต์ด้วยความเร็วสูงเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด อีกทั้ง ผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่พนักงานชั้บรถยนต์ประจำโรงเรียน ดังนั้น แม้จะชั้บรถยนต์มานานแต่ความเชี่ยวชาญในการชั้บรถยนต์ย่อมมีไม่เท่ากับเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ชั้บรถยนต์โดยตรง ประกอบกับไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้ฟ้องคดีได้เสพสารเสพติดหรือดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่จะเป็นสาเหตุให้เกิดอุบัติเหตุดังกล่าวได้ ด้วยเหตุดังกล่าว แม้ผลของอุบัติเหตุจะร้ายแรงถึงขนาดมีผู้เสียชีวิต แต่เมื่อพิจารณาวิสัยและพฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีแล้วเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีชั้บรถยนต์โดยปราศจากความระมัดระวัง ซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้นจักต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์ และผู้ฟ้องคดีอาจใช้ความระมัดระวังเช่นนั้นได้ แต่หาได้ใช้ให้เพียงพอไม่ อุบัติเหตุดังกล่าวจึงเกิดจากความประมาทเลินเล่อของผู้ฟ้องคดี แต่ยังไม่อาจถือได้ว่าเป็นการประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงแต่อย่างใด ที่ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยว่า ผู้ฟ้องคดีกระทำการโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ศาลปกครองสูงสุดไม่เห็นพ้องด้วย

แต่อย่างไรก็ตาม ในชั้นพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด คู่กรณีไม่ได้โต้แย้งในประเด็นที่ว่า การกระทำของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงหรือไม่ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้อุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นโดยอ้างว่า ไม่เห็นพ้องกับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นที่ได้หักส่วนความรับผิดชอบของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ออกร้อยละ ๕๐ ของค่าเสียหายทั้งหมด เนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เห็นว่า ความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้นเกิดจากความไม่ชำนาญในการชั้บรถยนต์

และการตัดสินใจที่ผิดพลาดของผู้ฟ้องคดีโดยลำพัง ผู้ฟ้องคดีต้องรับผิดชอบจำนวนนั้น เห็นว่า พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหาย เพื่อการละเมิดของเจ้าหน้าที่ ให้หน่วยงานของรัฐมีสิทธิเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิด ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวแก่หน่วยงานของรัฐได้ ถ้าเจ้าหน้าที่ได้กระทำการนั้นไปด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง วรรคสอง บัญญัติว่า สิทธิเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามวรรคหนึ่งจะมีได้เพียงใดให้คำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำ และความเป็นธรรมในแต่ละกรณีเป็นเกณฑ์โดยมิต้องให้ใช้เต็มจำนวนของความเสียหายก็ได้ วรรคสาม บัญญัติว่า ถ้าการละเมิดเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐ หรือระบบการดำเนินงานส่วนรวม ให้หักส่วนแห่งความรับผิดดังกล่าวออกด้วย และวรรคสี่ บัญญัติว่า ในกรณีที่การละเมิดเกิดจากเจ้าหน้าที่หลายคน มิให้นำหลักเรื่องลูกหนี้ร่วมมาใช้บังคับและเจ้าหน้าที่แต่ละคนต้องรับผิดใช้ค่าสินไหมทดแทนเฉพาะส่วนของตนเท่านั้น คดีนี้แม้จะต้องรับฟังข้อเท็จจริงตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นว่า ผู้ฟ้องคดีได้กระทำละเมิดต่อเด็กหญิงผู้ตายด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงก็ตาม แต่เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติหน้าที่ เจ้าหน้าที่การเงินของโรงเรียนอีกหน้าที่หนึ่งนอกเหนือจากการทำหน้าที่สอนหนังสือ โดยไม่ได้มีการมอบหมายให้ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่ในการเป็นพนักงานขับรถยนต์ประจำโรงเรียนแต่อย่างใด ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่จัดให้มีรถยนต์ราชการและพนักงานขับรถยนต์ไว้ประจำโรงเรียนที่ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่ เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีต้องขับรถยนต์ส่วนตัวไปปฏิบัติหน้าที่เบิกเงินที่ธนาคารจนเกิดเหตุละเมิดดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ก็มีส่วนในการเกิดความเสียหายในครั้งนี้ด้วย เมื่อการละเมิดเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ด้วยแล้ว ผู้ฟ้องคดีจึงมีสิทธิที่จะเรียกให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดี อุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่อาจรับฟังได้

การที่ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีสิทธิเรียกค่าสินไหมทดแทนจากผู้ฟ้องคดี โดยต้องหักส่วนที่เป็นความบกพร่องของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ออกร้อยละ ๕๐ ของค่าเสียหายทั้งหมด เป็นเงิน ๑๒๕,๐๐๐ บาท และมีคำพิพากษาเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ศธ ๐๔๐๐๗/๗๙๔ ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๒ ซึ่งแจ้งตามหนังสือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต ๑ ที่ ศธ ๐๔๐๔๓/๒๒๖๕ ลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ที่ปฏิเสธคำขอของผู้ฟ้องคดี

ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๐ เฉพาะในส่วนที่ไม่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจำนวน ๒๕๐,๐๐๐ บาท ให้ผู้ฟ้องคดี และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้ผู้ฟ้องคดี จำนวน ๑๒๕,๐๐๐ บาท ภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่คำพิพากษาถึงที่สุด และให้คืนค่าธรรมเนียมศาลตามส่วนแห่งการชนะคดีแก่ผู้ฟ้องคดี นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย

พิพากษายืน

นายวิษณุ วัลย์ญู

ตุลาการหัวหน้าแผนกคดีวินัยการคลัง
และการงบประมาณในศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการเจ้าของสำนวนและ
ตุลาการหัวหน้าคณะ

นายประสิทธิ์ศักดิ์ มีลาภ

ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

นายสมชาย เอ็มโอช

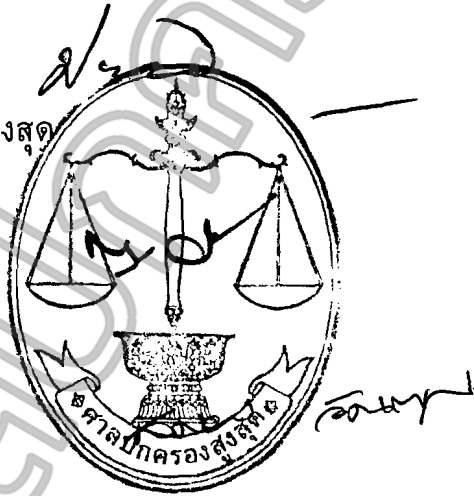
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายสมชัย วัฒนการุณ

ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์

ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการผู้แถลงคดี : นางสาวลี ลิมปโหวาท